

Letno poročilo

Območne izpostave JSKD
ŠMARJE PRI JELŠAH

2014

**JAVNEGA SKLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KULTURNE DEJAVNOSTI**

Jskd

JSKD skrbi za razvoj in uresničevanje nacionalnega potenciala ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skrbi tudi za aktivno ustvarjalnost, razvoj ustvarjalnih kapacitet in strokovnih standardov ter širjenje dostopnosti kulturnih programov.

Območna izpostava Šmarje pri Jelšah

David Stupica

Uvod

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah pokriva 4 občine:

- Šmarje pri Jelšah,
- Podčetrtek,
- Kozje in
- Bistrica ob Sotli.

Skupaj tu živi skoraj 30.000 prebivalcev.

Poleg organizacijske funkcije je delo izpostave posvečeno tudi svetovalnemu in koordinacijskemu delovanju. Predvsem je izpostava gonilna sila dejavnosti na celotnem področju organiziranja in ustvarjanja kulturnega življenja. Društvom in vsem zainteresiranim strokovno in profesionalno pomaga ter hkrati sodeluje pri organiziranem izobraževanju, pripravi delavnic, seminarjev itd.

Ocena stanja

V prvem polletju 2014 je izpostava izvedla projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in druge programe s področja kulture. Območna izpostava Šmarje pri Jelšah pripravlja programe za vse kulturne zvrsti ustvarjanja in poustvarjanja – za vse generacije, odrasle, mlade in otroke. Prireditve, pregledna srečanja in izvedbo izobraževanj prilagajamo društvom. Največ jih deluje na področju zborovske glasbe, gledališča, folklorne in likovne ustvarjalnosti. Program vključuje strokovnost in strokovno spremljanje. Množičnost skupaj s selekcijsko pristopno oziroma piramidno nadgradnjo (območna, regijska, državna) pa daje možnost razvoja in predstavitve najbolj perspektivnim ustvarjalcem in skupinam. V okviru dejavnosti nudimo društvom tudi strokovno in administrativno pomoč. Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Šmarje pri Jelšah, poleg občine Šmarje pri Jelšah pokriva še občine Podčetrtek, Kozje ter Bistrica ob Sotli. Skupno število prebivalcev znaša malo pod 30.000. V teh štirih občinah deluje mnogo kulturnih društev. Izstopajo pevski zbori, folklor, gledališče ter društva, ki ohranjajo ljudsko izročilo. Mnoga društva pripravljajo letne koncerte ali podobne prireditve. Nekatere od njih pripravijo letno tudi po več odmevnih prireditvah. Kot območna izpostava smo sodelovali skoraj pri vseh pomembnejših prireditvah. Načini sodelovanja so različni, po večini pa gre za celotno sodelovanje – priprava programa, način izvedbe, izbira gostov, sofinanciranje samega dogodka. Sodelovanje z lokalno skupnostjo je na zelo visoki ravni, kar potrjujejo tudi pohvale županov občin, kjer delujemo, in seveda samih društev na delovanje sklada. Največji poudarek se daje organizacijam srečanj, vedno bolj pa izobraževanjem. Nekatera izobraževanja naredimo po društvih posamezno, nekatera pa celo s sosednjimi izpostavami ter si tako delimo stroške izvedbe določenega seminarja. Velika pozornost in vlaganje v izobraževanje se pozna že na samih območnih srečanjih, kjer naj omenim primer, da je strokovna ocenjevalka na regijsko raven uvrstila kar šest od sedmih vokalnih skupin, po dva odrasla zbora kar nekaj otroških in mladinskih zborov ter otroško lutkovno skupino. Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah vedno ob vsaki prireditvi obvesti vse lokalne medije. Ti po navadi brezplačno objavijo vabilo na samo prireditev, mnogi od njih pa tudi vedno poročajo o izvedbi prireditve (časopisa Oko in Rogaške novice, radija Rogla ter Štajerski val, spletni časopis www.kozjansko.info). Izvedba prireditve je v različnih krajih in občinah. Trudimo se, da na primer območno srečanje zborov eno leto pripravimo v eni občini, prihodnje v drugi in tako naprej, skratka da prireditve »kroži« po občinah, kar je bilo odlično sprejeto pri lokalnih skupnostih. In to prakso uveljavljamo pri vseh srečanjih, ki jih organizira sklad, razen pri srečanjih, ki jih pripravljajo društva sama. Smo pa zelo skrbni in pazljivi pri izbiri primernih lokacij za izvedbo prireditve, kar je zelo pomembno. Srečo imamo, da imajo skoraj vsi večji kraji zelo primerne prostore za izvedbe raznih prireditve.

V drugem polletju smo pomagali kulturnim društvom pri izvedbi njihovih programov in prireditve. Dejansko smo bili kot ustanova nepogrešljivi pri vseh večjih prireditvah, kar nas veseli, da društva v nas prepoznavajo nekoga, na katerega se lahko obrnejo tako po svetovalno kakor tudi po organizacijsko pomoč.

Izvedba rednega programa

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V prvi polovici leta smo izvedli naslednja območna srečanja in sicer:

- **Območno srečanje otroških gledaliških skupin**, na katerem so nastopile otroške gledališke skupine iz petih osnovnih šol razen OŠ Bistrica ob Sotli;
- **Območno srečanje otroških lutkovnih skupin**, kjer se je na regijsko srečanje uvrstila lutkovna skupina OŠ Šmarje pri Jelšah;
- **Območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov**, kjer smo letos prvič skupni koncert otroških in mladinskih pevskih zborov razdelili na dva popoldneva in sicer smo na osnovni šoli v Šmarju pri Jelšah pripravili srečanje otroških pevskih zborov, ki se ga je udeležilo enajst zborov in srečanje mladinskih pevskih zborov v prostorih osnovne šole Bistrica ob Sotli, ki so se ga udeležili štirje mladinski pevski zbori;
- **Območno srečanje folklornih skupin** v Šmarju pri Jelšah, na katerem je nastopilo sedem folklornih skupin iz treh območnih izpostav in sicer ena iz OI JSKD Rogaška Slatina, tri folklorne skupine iz OI JSKD Velenje ter tri skupine iz OI JSKD Šmarje pri Jelšah;
- **Območno srečanje malih vokalnih skupin** v Olimju, kjer je nastopilo pet vokalnih skupine iz OI JSKD Šmarje pri Jelšah ter iz OI Laško ter OI Mozirje po ena skupina, torej skupaj šest in kot zanimivost naj omenim, da je strokovna ocenjevalka na regijski nivo določila kar šest od sedmih skupin;
- **Območno srečanje odraslih pevskih zborov** na gradu Podsreda, kjer sta se na regijsko raven uvrstila kar dva zbora (MePZ Bistrica ob Sotli ter MePZ Zvon Podčetrtek).

Pripravili smo tudi eno regijsko srečanje in sicer:

- **6. Regijski tematski koncert srednješolskih in odraslih pevskih zasedb "Od Celja do Koroške"** – Sozvočenja v Olimju, ki se ga je udeležilo šest odraslih pevskih zborov en mladinski ter ena vokalna skupina. Koncert se je odvil pred nabito polno dvorano.

V sklopu »Tedna ljubiteljske kulture« smo v občinah Bistrica ob Sotli in Šmarje pri Jelšah pripravili dva kulturna dogodka in ob tej priložnosti zasadili drevesa. Podobna dogodka želimo letos ponoviti še v preostalih dveh občinah in sicer v občini Kozje ter občini Podčetrtek.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturni akterji na področju izpostave sklada. Tako smo bili soorganizator pri mnogih kulturnih prireditvah v vseh štirih občinah. Naj naštejemo samo nekaj največjih in sicer smo v **občini Bistrica ob Sotli** sodelovali kot soorganizator na že 33. letnem koncertu Mešanega pevskega zbora Bistrica ob Sotli, kjer sta nastopili tudi domača godba ter pihalna godba Schloss Zeil iz Nemčije ter srečanje ljudskih pevcev na Križnem vrhu. V **občini Kozje** smo sodelovali pri pripravi 17. Prangerijade, Binkoštovanju, likovni koloniji Lesično-Pilštanj, srečanju zborov »Kozjansko poje«, decembrski prireditvi »Pod cvetočo drnulo«, 8. Mednarodnem folklornem festivalu ter še mnogih drugih. V **občini Podčetrtek** smo ob tednu ljubiteljske kulture skupaj z MoPZ Terme Olimia pripravili koncert v Olimju ter še nekaj koncertov in sicer z vokalno skupino Osti Jarej, MePZ Zvon iz Podčetrtega ter sodelovali na Virštnajski noči. V **občini Šmarje pri Jelšah** smo pripravili srečanje godb, sodelovali na muzejski noči v sklopu tedna ljubiteljske kulture, na prireditvi Pozdrav vinu, kjer smo pripravili celoten kulturni program. Zelo dobro sodelujemo z Javnim zavodom knjižnica, kjer smo imeli do nedavnega sedež in upravlja s kulturnim domom. Tukaj smo izvedli kar nekaj prireditev.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

V letu 2014 smo sodelovali tako rekoč pri vseh razpisih za dodeljevanje sredstev kulturnih društev. Bili smo v komisiji in tudi pri sami sestavi predloga dodeljevanja in razdelitev sredstev.

Izobraževanja

Letos smo izvedli veliko seminarjev, ki pa so bili namenjeni predvsem posameznim skupinam, in sicer smo imeli za vsako folklorno skupino posamezen seminar, ki ga je vodil strokovni svetovalec sklada, prav tako smo imeli kar nekaj posameznih seminarjev za zborovodje ter pevske skupine. Odziv društev je zelo dober, predvsem pa se ti seminarji poznajo pri dvigu kakovosti na samih območnih srečanjih. V naši območni izpostavi zdaj ZKD ne deluje.

Financiranje

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah se sofinancira iz petih različnih naslovov, in sicer neposredno iz centrale Sklada v Ljubljani in od vseh štirih občin. Z veseljem lahko ugotavljamo, da so nam občine sredstva ne samo obdržala, ampak celo nekatere povečale. Samo s centrale smo dobili manj sredstev za izvedbo sorazmerno enakega programa kakor v preteklih letih.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Glede na velikost občine, je teh društev največ v **občini Šmarje pri Jelšah**, in sicer kar 18, od tega ima mnogo teh društev svoje sekcije. Žal trenutno med njimi ne deluje več tako intenzivno kot nekoč Kulturno društvo Anton Aškerc, ki je bilo nekoč zelo dejavno na vseh področjih. Trenutno pa pod njihovim okriljem delujeta le še godba na pihala in pevski zbor. **Občina Podčetrtek** ima sedem dejavnih društev na področju kulture. Po številu izstopajo pevski zbori in vokalne skupine, zelo pa so dejavni na področju otroškega gledališča, kjer pod okriljem osnovne šole vsako leto pripravijo gledališko predstavo, s katero se uvrstijo na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin pod okriljem sklada. V **občini Kozje** je dejavnih osem društev, v katerih so zastopani tako folklor, likovna dejavnost, zborovsko petje kakor tudi gledališče in literatura. Zanimivo oziroma pohvalno je, da skoraj vsako izmed teh društev vsako leto pripravi tudi večji dogodek. Tako so na primer MPZ Kozje letos pripravili že 23. srečanje pevskih zborov, kjer povabijo preko deset zborov. Folklorna skupina Kozje je letos pripravila že 8. mednarodni folklorni festival, ki so se ga udeležile skupine iz Makedonije, Hrvaške in Srbije. Kulturno društvo Pilštanj pa vsako leto pripravi likovno kolonijo, ki se je udeležijo slikarji iz vse države. Najmanjša **občina Bistrica ob Sotli** zaradi svoje majhnosti v ničemer ne zaostaja. Zanimivo je, da v občini deluje zgolj eno kulturno društvo, ki pa ima več sekcij. Izstopajo glasbena dejavnost. Njihova gledališka sekcija je predstavila zelo odlično gledališko predstavo, ki je imela kar šest razprodanih nastopov in je bila uvrščena na regijsko Linhartovo srečanje. Tukaj pa še moram omeniti etno skupino Nojek. Pri vsem tem se mi zdi pomembno poudariti, da v naši območni izpostavi ni kulturnega društva, ki tako ali drugače ne bi sodelovalo s skladom, bodisi na območnih srečanjih bodisi na prireditvah, ki so potekale pod njihovim okriljem.

Sodelovanje s šolami in vrtci

S šolami zelo intenzivno sodelujemo, saj imajo pravzaprav vse šole na našem območju gledališke, nekatere tudi lutkovne ter folklorne skupine, ki se udeležijo naših srečanj. Največ pa je otroških in mladinskih pevskih zborov. Šole tudi redno sodelujejo na srečanju otroških gledaliških skupin s svojimi predstavami. Z vrtcem Šmarje pa vsako leto skupaj pripravimo prireditev Veseli vrtiljak, ki se ga udeležijo skupine otrok iz vseh vrtcev v naši območni izpostavi.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Pri organizaciji jubilejnih dogodkov društev smo vedno prisotni. Ker smo v preteklem letu imeli mnogo okroglih obletnic in smo podelili mnogo priznanj, v letošnjem letu ni bilo veliko takšnih priložnosti. Društva so ocenila, da rajši počakajo ponovno na okrogle obletnice in potem podelimo nagrade in priznanja. Tako bomo v letu 2015 ponovno podelili kar nekaj priznanj posameznikom na njihovih letnih koncertih in jubilejnih dogodkih.

Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
DRUŽINA POJE	18.1.2014	18.1.2014	vokalna glasba	prireditev
FOLKLORNA DELAVNICA MESTINJE	28.1.2014	28.1.2014	folklor	izobraževanje
SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	30.1.2014	30.1.2014	gledališče in lutke	izobraževanje
FOLKLORNA DELAVNICA SVETI ŠTEFAN	14.2.2014	14.2.2014	folklor	izobraževanje
SEMINAR	8.3.2014	8.3.2014	instrumentalna glasba	izobraževanje
SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	10.3.2014	10.3.2014	gledališče in lutke	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH PESKIH ZBOROV	3.4.2014		vokalna glasba	prireditev
GLEDALIŠKA DELAVNICA	3.4.2014	3.4.2014	gledališče in lutke	izobraževanje
OBMOČNO SREČANJE MLADNSKI PEVSKIH ZBOROV	4.4.2014	4.4.2014	vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	12.4.2014	12.4.2014	folklor	prireditev
SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN-LINHARTOVO SREČANJE	17.4.2014	17.4.2014	gledališče in lutke	prireditev
23.PEVSKO SREČANJE KOZJE	9.5.2014	9.5.2014	vokalna glasba	prireditev
8. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL KOZJE	15.5.2014	18.5.2014	folklor	prireditev
OBMOČNO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN-VOKALNIH	18.5.2014	18.5.2014	vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV	23.5.2014	23.5.2014	vokalna glasba	prireditev
PRAVIJO SLADKA GORA - VEČER, POSVEČEN PESNIKU ALOISU HERGOUTHU	30.5.2014	30.5.2014	literatura	prireditev
VESELI VRTILJAK	6.6.2014	6.6.2014	večzvrstna dejavnost	prireditev
LIKOVNA KOLONIJA TINSKO 2014	7.6.2014	7.6.2014	likovna dejavnost	prireditev
2. LETNI KONCERT GODBE ORLICA	8.6.2014	8.6.2014	instrumentalna glasba	prireditev
23. BINKOŠTOVANJE	8.6.2014	8.6.2014	večzvrstna dejavnost	prireditev
LETNI KONCERT	8.6.2014	8.6.2014	vokalna glasba	prireditev
LETNI KONCERT MOPZ TERME OLIMIA	14.6.2014	14.6.2014	vokalna glasba	prireditev
REGIJSKO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN	20.6.2014		vokalna glasba	prireditev
GODBE SE PREDSTAVIJO	21.6.2014	21.6.2014	instrumentalna glasba	prireditev
GODBE SE PREDSTAVIJO	21.6.2014	21.6.2014	instrumentalna glasba	prireditev
MUZEJSKA NOČ V SKLOPU TEDNA LJUBITELJSKE KULTURE	21.6.2014	21.6.2014	večzvrstna dejavnost	prireditev
33. LETNI KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA BISTRICA OB SOTLI Z GOSTI	21.6.2014	21.6.2014	vokalna glasba	prireditev
17. PRANGERJADA	28.6.2014	28.6.2014	historična glasba in ples	prireditev

POP ROK A CAPPELLA FESTIVAL	3.7.2014	3.7.2014	vokalna glasba	prirediv
12. SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV	6.7.2014	6.7.2014	vokalna glasba	prirediv
LIKOVNA KOLONIJA LESIČNO	15.8.2014		likovna dejavnost	prirediv
REGIJSKA DELAVNICA ZA ZBOROVODJE MLADINSKIH ZBOROV Z DEMONSTRACIJSKIM ZBOROM	19.9.2014	20.9.2014	vokalna glasba	izobraževanje
SREČANJE GODB	4.10.2014	4.10.2014	instrumentalna glasba	prirediv
SEMINAR ZA PRIPOVEDOVALCE	11.10.2014		gledališče in lutke	izobraževanje
KONCERT OB 10 LETNICI DEKLIŠKEGA ZBORA LA VITA BISTRICA OB SOTLI	18.10.2014		vokalna glasba	prirediv
SOZVOČENJA, 6. REGIJSKI TEMATSKI KONCERTI ODRASLIH PEVSKIH ZASEDB	9.11.2014		vokalna glasba	prirediv
POZDRAV VINU	16.11.2014	16.11.2014	večvrstna dejavnost	prirediv
DELAVNICA ZA MLADE HARMONIKAŠE V FOLKLORNIH SKUPINAH	22.11.2014		folklor	izobraževanje
POD CVETOČO DRNULO	12.12.2014	12.12.2014	instrumentalna glasba	prirediv
KONCERT GODBE NA PIHALA ŠMARJE PRI JELŠAH	27.12.2014	27.12.2014	instrumentalna glasba	prirediv
KONCERT GODBE NA PIHALA ŠMARJE PRI JELŠAH	28.12.2014	28.12.2014	instrumentalna glasba	prirediv

